

NVE
Konsesjonsavdelingen
Postboks 5091
0301 Oslo

Øyestranda, 24.06.2014

Innspill til plan om kraftverk i Slimestadbekken/Lindlandsbekken

Lindland kraftverk bør ikke gis konsesjon

Manglende grunnlag for kommersiell kraftverksdrift

Søknad, 1.4 og 1.5

«Store deler av nedbørsområde drenerer mot Sandvannet før det renner ned i Lindlandsbekken. Det søkes ikke om regulering av Sandvatnet for eventuell kraftproduksjon i forbindelse med denne søknad.»

Da bekken har liten og ustabil vannføring, vil adgang til å regulere Sandvannet være forutsetning for kommersiell utnyttelse av vannfallet i bekken.

Retten til å regulere vannstand i Sandvannet har grunneiere på Slimestad, som fremgår av fullmakt av 3.07.1992 utstedt av Kvinesdal kommune, og Tor Gunnar Tønnesens skriv, begge vedlagt.

Dette forhold alene tilsier at konsesjon ikke gis, da adgang til å regulere Sandvannet er en forutsetning for eventuell kommersiell kraftverksdrift og denne adgang ikke inngår i konsesjonssøknaden.

Ytterligere forhold som taler mot konsesjon

Bekken renner gjennom Knebeknuten naturreservat.

Halve bekkestrekingen planen omfatter går gjennom naturreservatet, resterende bekkestreking planen omfatter utgjør grense til reservatet.

Naturreservatet gir frirom for en rekke fuglearter og dyr som benytter området kraftverket er planlagt bygget i. Mange dyretråkk i området bekrefter dette, så som også mange spor etter hakkespetter i gamle trær og skog, som har fått stå urørt i mannsaldre.

Området er foreslått å inngå i en utvidelse av naturreservatet, noe som ville ivareta vekstbiotoper i og rundt bekkelandskap, og som sådan bidra til å komplettere bestående naturreservat samt sikre bevaring av opprinnelig fauna i denne type skog- og tilhørende bekkelandskap.

Menneskelig aktivitet i området vil helt åpenbart svekke faunaens livsbetingelser og som sådan redusere reservatets totale verneverdi, da det utover å verne treslag, også huser fugler og dyr som har sitt naturlig tilhold i slik skog og terreng.

Om søknad og behandlingsaspekt

Utbygger er ennå ikke fastlagt, - i påvente av utfall av konsesjonssøknad.

11 grunneiere står oppført, noe som nok er ment å skape inntrykk av at mange står bak søknad.

Det er imidlertid opplyst av fastboende at antall interessenter i realiteten begrenser seg til 3-4.

Videre kan utestående foretaks-identifisering tyde på at søker ikke ser det som opplagt at konsesjon gis, og derfor avventer eventuell selskapsdannelse.

Det vites ikke om delhonorar for konsulents søknadsutferdigelse er knyttet til utfall av søknaden, som visstnok ikke er uvanlig, og såfremt det er tilfelle, i hvor stor grad dette farger søkers fremstilling. Avtale der innvilgelse av søknad honorerer konsulent, vil kunne bidra til at objektivitet i arbeid og fremstilling svekkes, at fortrinn ved prosjekt fremheves og ulemper og hinder nedtones eller forties. NVE vil være kjent med problemstilling og ventelig ta høyde for det i vurdering av søknad. Imidlertid fremstår ordningen problematisk all den tid fylkesinstanser ofte ikke selv foretar befaring, men avgir innstilling basert på fremstilling det er lukrativt å skjønne.

Det ligger i sakens natur at manglende objektivitet i grunnlag beslutninger fattes på, innbyr til uønsket utfall. Ordning med delhonorar til konsulent knyttet til utfall av konsesjonssøknader bes avskaffet, noe samfunn, natur og miljø vil være best tjent med.

Ordningen fører også til at deler av innspill består i å tilbakevise og korrigere skjevheter i søkers fremstilling fylkesinstanser fester lit til, og som også NVE må forholde seg til. Påpeking av feil og mangler i søknad fremstår i denne kontekst relevant, en oppfatning NVE formodes å kunne dele.

Feil og mangler i søknaden

Oversiktsbilde av bekk i konsesjonssøknad er ikke Lindlandsbekken/Slimestadbekken. Avbildet er Ytre Egelandsbekk, som har sitt løp ca 800 meter nordøst for Slimestadbekken. Likeens er sted hvor bildet opplyses å være tatt fra, ikke Lindlandsbekkens øvre del, med fra område overliggende Vallebekken, som er en mindre bekk mellom Ytre Egelandsbekk og Slimestadbekken. Videre omtaler søker Lindlandsbekken som elv der «laks gyter, kanskje også sjø-ørret.»

Slimestadbekken er som navnet angir ingen elv, men en bekk, og den beste sjø-aurebekken i Kvinesdal og blant de beste i Agder, hvilket ass. fylkesmann Magnus Thomassen ved Fylkesmannens miljøvernnavdeling kan bekrefte. (Tlf: 38176205/mob 99113255)
Ved gunstige betingelser gyter også noen laks. (Se vedlegg T. Tønnessen.)

Søknad sår tvil om søker kjenner og forholder seg til angjeldende bekk kraftverk er planlagt bygget.

3.1: *«Vassdraget har dominerende høst og vinterflom og lavvannføringer inntreffer om sommeren. Det er flere større og mindre vann og tjern innen nedbørsfeltet for prosjektet, samt en god del myrflater. Samlet skulle dette tilsi en ganske stabil vannføring i Lindlandsbekken.»*

Ustabil vannføring er realiteten i Slimestadbekken, derfor er ventiler montert ved utløpet av Sandvannet for å regulere vannføringen. (Se T. Tønnesens skriv.)
Senest 20. juni i år måtte ventilene åpnes for å hindre tørrlegging av vannløpet, da det har regnet lite seneste tid. «*ganske stabil vannføring i Lindlandsbekken*», som søker hevder, er misvisende, da «det stabile» er lavvannføring og «det ustabile» er tørke-, kulde- og nedbørsperioder samt respektiv varighet.

Nødvendigheten av å kunne regulere Sandvannet for å magasinere vann i nedbørsrike perioder, fremstår åpenbar, så som også søknadens mangelhaftighet, idet den ikke innbefatter denne forutsetning for kommersiell utnyttelse av vannfallet.

3.2: *«Lokalklima er ikke påvirket av elva. Det er ingen isgang i elva om vinteren, og den fryser ikke igjen.»*

Som nevnt er Slimestadbekken ikke en elv, men en bekk med lite vannføring som det normale. I kuldeperioder fryser bekken til og vannføringen er beskjeden, ca 1-5 l/s. Tørke-/nedbørsfattige perioder både sommer og vinter er vanlig. Ventilinnstallering og fullmakt til grunneiere til å regulere Sandvannet skyldes nettopp dette, og sikrer at bekken ikke går tørr og rogn/ynge ikke dør.

1-3 måneder med lite nedbør om sommeren og 1-3 måneder kulde- og nedbørsfattige perioder vinterstid, tilsier for lav vannføring til elektrisitetsutvinning i opptil 5-6 måneder, innpå halve året. Ikke adgang til å regulere vannstand i Sandvannet, magasinering, er det faktiske forhold søker og NVE må forholde seg til, og fremstår som åpenbar grunn til konsesjonsnekt. Inntaksdam søker nevner, forekommer for liten til å kompensere for gjennomgående lav vannføring, ei heller legitimere iverksettelse av betydelig omfattende og kostnadskrevende byggeprosjekt.

Byggeprosjektets omfang og konsekvens

3.9 «Områdene det gjøres fysiske inngrep i er vurdert som små, og tiltakene inklusiv veier ikke vurdert til å være av en størrelsesorden som kan tilsi at landskapets karakter blir endret. Inngrep som følge av kraftverket er vurdert å være tilpasset omgivelsene og vil ikke dominere landskapsbildet. Omfanget er derfor vurdert til lite negativt, og total konsekvens blir lite negativ.»

Utover sirkelargumentasjon anvender søker i sin vurdering dobbel negasjon; «lite» + «negativt» = positivt. At konklusjon om følgevirkninger følger dette mønster, kan synes å ligge i sakens natur.

Faktiske inngrep

- 750m lang tunnel med stigningsgrad ca 60-75
- 15000m³ stenmasse skal tas ut, stedlig deponi, skal fraktes bort
- 230m ny vei til kraftverk
- 460m ny vei til inntaksdam
- 150m² antatt arealbehov til maskin og apparatanlegg
- kombinert snu- og parkeringsplass

«Veiene antas bygget som skogsbilveier klasse 3. Bredde på 3,5m med ryddebelte 2,5m.»

3,5m bred vei og 2,5m ryddebelte hver side utgjør 8,5m bred veiskjæring. 15000m³ stenmasse som skal tas ut og fraktes bort tilsvarer ifølge elementær hoderegning 1500 billass a 10m³, eller 1000 billass a 15m³.

Tungtransport i denne størrelsesorden fordrer solid vei/vegskuldre, slik at antakelse om bygging av skogsbilvei klasse 3 kan vise seg utilstrekkelig, og større og fundamentert vei være påkrevd. Søker kan synes å ha hoppet bukk over det store volum stenmasse som skal tas ut og fraktes bort og underestimert kostnader knyttet til lastebiltransport i denne størrelsesorden.

3.6: «Veien til kraftverket vil følge traseen til eldre veg og vil ikke representere et nytt inngrep. Veien går fra tunet på Lindland på nordvestsiden av bekken gjennom stort sett beitemark i gjengroing. Det var tidligere meningen å ruste opp denne veien.»

Ifølge Diderik Cappelen, (vaf) (tlf. 38074500), som var på befaring på stedet 15.05., dagen etter innstilling fra vaf var levert innen fristutløp den 14.5., (grunnet tidspress før ferien), opplyste i telefonsamtale at «der var noe som kunne ligne en gammel sti».

Søkers påstand om at ny vei ikke vil representere et nytt inngrep, blir følgelig temmelig søkt. Videre fremstår angivelig plan tilbake til forgangne århundrer om å oppruste vei, som ytterst irrelevant i gjeldende kontekst.

Faktiske følger for landskap og område

At 260 meter lang og 8,5 meter bred, fundamentert veitrasè, snu- og parkeringsplass, areal til kraftstasjon, maskin og apparatanlegg samt stenmassedeponi (15.000m³) «ikke vil føre til at landskapets karakter vil endre seg», forekommer vanskelig å feste lit til.

Det geografisk svært begrensede Lindlandsområde ny vei og anlegg skal legges til, vil dominere og omskape landskapsbildet totalt, og de verdier det svært gamle kulturlandskap idag innehar og

representerer, vil bli spolert. (Lindlandsgården er omtalt i skriftkilder helt tilbake til 1400-tallet og er blant de eldste kjente skriftkilder i fylket.)

Innstilling fra vaf bygger på sviktende grunnlag

I telefonsamtale med saksbehandler Trond S. Kristiansen (vaf) ble bekreftet at vafs innstilling er basert på søkers angivelser, og ikke på egen befaring, og at innstillingen som sådan er bygget på sviktende grunnlag, og dette forhold bør bibringes NVE i innspill, ifølge Kristiansen. (T: 38074692)

Fra medlem av befaringsutvalget i Vest-Agder fylkeskommune, Sigmund Oksefjell, (tlf: 97098507), er meddelt at heller ikke befaringsutvalget har foretatt egen befaring, men levert sin innstilling på bakgrunn av søkers angivelser, hvilket opplyses å være vanlig praksis.

I forlengelsen av saksbehandler Kristiansens konklusjon, om at vafs innstilling er inngitt på sviktende grunnlag, gjelder dette også for fylkeskommunens hovedutvalgs innstilling til fylkesutvalget, likeens fylkesutvalgets. Innstillingens nytteverdi for NVEs konsesjonsbehandling forutsettes vurdert deretter.

Fylkeskonservatoren har varslet å foreta egne registreringer, da de ved fristutløp 14.05. ikke forelå. (Fylkeskonservator Franz-Arne Stylegar, tlf. 38074576, mob. 48049020)

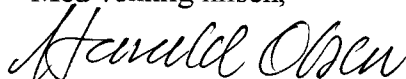
Historikk

Slimestadbekken skapte presedens i behandling av reguleringsinngrep i bekker. Etter 12 års behandlingstid, fra 1980 – 1992, endte saken med dom i Agder lagmannsrett, som forhindret at bekken ble rettet ut, kanalisert, og opprinnelig bekkeleie bevart. I fagmiljø er «før og etter Slimestadbekken» et begrep.

Kalking av Sandvannet i 1990-åra bidro til å bedre vannkvaliteten og sikre de to sjø-aurebestandene i Slimestadbekken. Grunneierne på Slimestads regulering av Sandvannet bidrar fortsatt til det. De to sjø-aureartene regnes for å være bekkens opprinnelige aurestammer, tilbake til vikingtid og tidligere. Slimestadbekken og dens opprinnelige sjø-aurebestander er av regional og nasjonal verdi, og vern av bekk, fisk og biotop regionalt og nasjonalt pliktig.

Slimestadbekken må av angitte grunner derfor ikke klusses med, ei heller av spekulanter med illusjon om å selge overskuddsstrøm til det europeiske marked. Kraftverkskonsesjon til Lindland kraftverk bør ikke gis.

Med vennlig hilsen,

Harald Olsen
Øyesletta 16
4484 Øyestranda

Vedlegg:

**Kopi innspill Tor Gunnar Tønnensen samt kopi fullmakt fra Kvinesdal kommune
Billedokumentasjon av mølle-/kvernhusdrift i Lindland-/Slimestadbekken**